Pieniądze z alkoholu na zajęcia z szachów – interpretacja RIO Bydgoszcz

Kategoria: Rozwój i fundusze
Opublikowano: środa, 28, październik 2026 10:23
Adrian Pokrywczyński
Odsłony: 153

Jedna z gmin w województwie kujawsko-pomorskim zwróciła się do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy z pytaniem, czy istnieje możliwość finansowania zajęć szachowych dla uczniów z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych. Sprawy pozornie się nie łączą, ale RIO podeszła do zagadnienia przychylnie.

„*Zastanawiamy się nad możliwością finansowania sekcji szachowej dla uczniów klas 1-3 z budżetu Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Możliwość uczestniczenia w zajęciach miałyby wszystkie dzieci, nie tylko dotknięte problemem alkoholowym (integracja środowisk). Główną intencją jest stworzenie dzieciom możliwości rozwijania umiejętności intelektualnych poprzez naukę gry w szachy, która od wielu lat jest uznawana za jedną z najbardziej wartościowych form wspierania rozwoju młodego człowieka. Zajęcia szachowe wspierają również rozwój społeczny dzieci, radzenie sobie zarówno z sukcesem jak i z porażką, a także uczą zasad fair play, logicznego myślenia. Zajęcia prowadzone byłyby przez podmiot zewnętrzny- Fundację (…), która wystawiałaby co miesiąc rachunek, na podstawie którego jako Gmina dokonywalibyśmy zapłaty. Koszt miesięcznie wynosiłby ok. 2.000,00 zł*” – napisali urzędnicy gminni we wniosku do RIO w Bydgoszczy. Ich zdaniem, dopuszczalne jest finansowanie zajęć sekcji szachowej w ten sposób. Przywołano bowiem zapisy gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, gdzie jednym ze środków prewencji jest prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych dla dzieci.

Regionalna Izba Obrachunkowa w swojej odpowiedzi przywołała odpowiednie przepisy. Zgodnie z art. 18^2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi opłaty za zezwolenia i korzystanie z zezwoleń na sprzedaż alkoholu będą wykorzystywane na realizację:

1. gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, o których mowa w art. 4^1 ust. 2,
2. zadań realizowanych przez placówkę wsparcia dziennego, o której mowa w art. 9 pkt 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w ramach gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, o którym mowa w art. 4^1 ust. 2.

„*W związku z powyższym niewątpliwie środki z opłat określonych w art. 18^2 ustawy mogą być wydatkowane wyłącznie na cele określone w gminnych programach profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii. Zgodność gminnych programów z art. 4^1 ust. 2 ustawy podlega badaniu przez właściwego wojewodę*” – oceniła RIO.

RIO wskazała również, że szczególną rolę w interpretacji odgrywają wyjaśnienia co do przeznaczania środków z opłat przewidzianych ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi publikowane przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom. W „Rekomendacji do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii” na ten rok, KCPU stwierdziło, iż nie rekomenduje się finansowania zajęć sportowych, które nie są włączone w szersze działania profilaktyczne oparte na naukowych podstawach. Jednakże, gdy samorząd decyduje się na finansowanie zajęć sportowych, to powinny one:

- odwoływać się do skutecznych strategii profilaktycznych (np. przekonań normatywnych przeciwnych używaniu substancji psychoaktywnych, rozwijania umiejętności życiowych m.in. rozwiązywania konfliktów, eliminowania przemocy rówieśniczej);

Phoca PDF

- wzmacniać czynniki chroniące, np. nawiązywanie relacji z rówieśnikami, umiejętność współpracy, znoszenie porażek, wzmacnianie pozytywnego obrazu własnej osoby;
- odwoływać się do norm zachowania w różnych sytuacjach;
- być prowadzone przez osoby legitymujące się odpowiednim przygotowaniem merytorycznym w zakresie standardów obowiązujących w profilaktyce opartej na naukowych podstawach.

Reasumując, RIO w Bydgoszczy stwierdziła, że planowane przez gminę zajęcia szachowe dla uczniów mogą zostać sfinansowane z opłaty za zezwolenia i korzystanie z zezwoleń na sprzedaż alkoholu. Warunkiem jest zastosowanie powyższych rekomendacji Krajowego Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom.

Opracowano na podstawie: wniosku gminy oraz wyjaśnień Izby dostępnych w BIP Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy.

Phoca PDF